

PERE MARTÍ

Entre l'hola i l'adéu a Espanya

Recordo que, fa uns anys, quan Jordi Pujol encara regnava, hi va haver una reunió entre Pasqual Maragall i Josep-Lluís Carod-Rovira. Era la primera vegada que es trobaven sols, cara a cara, per parlar de política i de futur. L'aleshores cap de l'oposició ja festejava el líder d'ERC amb previsió del que pogués passar. Acabada la reunió, Carod em va comentar que havia anat prou bé, sense entusiasme, però que havien topat amb un problema de fons. Citant l'avi poeta del seu interlocutor, em va dir que "el problema és que ell està en l'hola Espanya i jo jaestic en l'adéu Espanya".

La setmana passada Carod i Maragall es van tornar a reunir, aquest cop al Parlament, un cop finalitzat el debat de política general, aquella sessió parlamentària que els països normals, madurs i lliures en diuen de l'estat de la nació. Tots dos es retrobaven en una situació que és nova. Un és president de la Generalitat gràcies a l'altre, i aquest altre està fora del Govern tot i ser-ne l'artífex. Una anomalia que va quedar evidenciada en el debat, en forma de dos discursos completament diferents, perquè contenen dos projectes clarament diferenciats. Mentre que Maragall apostava per l'Espanya plural, Carod reclamava la Catalunya sobirana.

Aquesta anomalia no implica, però, que estigui en perill l'actual Govern tripartit d'esquerra. El debat sobre les resolucions va deixar clara la voluntat del tripartit de continuar endavant, fins i tot per sobre de la coherència política, ja que el PSC va votar en contra d'una resolució del PP a favor de la Constitució europea i ERC en contra d'una de CiU defensant el concert econòmic dins l'Estatut o reclamant el retorn dels documents de Salamanca. La cohesió del tripartit està per sobre de qualsevol altra prioritat en aquests moments, perquè tot govern té per objectiu continuar governant i mantenir-s'hi tants anys com sigui possible. Ho va demostrar CiU durant molt de temps, pactant amb el PP tot el que fes falta, des del PHN fins a la llei de partits, passant per la investidura de José María Aznar. Tot, amb un objectiu: mantenir-se en el Govern. Fins aquí, per tant, res de nou. El tripartit també farà tot el que calgui per mantenir-se en el poder.

Tot anirà bé mentre es tracti de fer gestió. És a dir, el PSC, ERC i ICV no tindran cap problema per posar-se d'acord en qüestions com la píndola de l'endemà o en la millora de la qualitat de l'ensenyament públic disminuint el nombre de bar-

“L'estratègia sembla clara: convertir en imprescindible el PP per justificar les rebaixes futures de l'Estatut en nom del consens i aprovar un text que sigui assumible pel PSOE, de manera que José Luis Rodríguez Zapatero pugui fer efectiu el seu compromís d'acceptar la proposta que aprovi el Parlament de Catalunya. Així, no seria el PSC el que hauria rebaixat els continguts, sinó el PP”

racons de les escoles, que, de moment, miraculosament, han passat a dir-se mòduls prefabricats. És la nova terminologia del canvi. Potser tindran més problemes amb infraestructures com el Quart Cinturó, però aleshores o bé el PSC aplicarà el mètode Bracons, que vol dir que es fa per collons, o bé no es farà. Però tampoc això no afectarà excessivament la cohesió del Govern.

Els problemes arribaran si aquest Govern tripartit algun dia vol fer política. Política en majúscules, que vol dir transformar les coses, no només gestionar-les, perquè aleshores sí que poden emergir les contradiccions que van eixir a relleu en els discursos de Maragall i de Carod en el Parlament. I política n'haurà d'acabar fent necessàriament, amb la redacció del nou Estatut, amb la inclusió del nou sistema de finançament, l'elaboració del nou model territorial o la nova llei electoral. Aquí, almenys sobre el paper, topen dos models de país, tal com vam poder veure la setmana passada. Repassem-los.

D'entrada, pel que fa a l'Estatut, Maragall va evitar parlar de continguts, per no obrir la caixa dels trons, i va situar

com a única prioritat que s'aprovi per unanimitat. Això vol dir amb el suport del PP, perquè, des del seu punt de vista, d'aquesta manera serà més fort quan arribi a Madrid, per ser validat per les Corts espanyoles. Carod-Rovira va fer un plantejament diferent. Va reclamar que el Parlament redacti l'Estatut que necessita Catalunya, no el que pot aprovar Madrid, i que la prioritat no està en el consens, que només cal que sigui "el més ampli possible", sinó en uns continguts ambiciosos que resolguin els problemes d'autogovern que té avui Catalunya. Per dir-ho ras i curt, va rebutjar l'Estatut de la Moncloa, amb un plantejament molt similar al que va fer Artur Mas en aquest terreny en nom de CiU.

Del finançament, també van exposar-ne dos models diferents. El president de la Generalitat en va proposar un de basat a pagar per renda i rebre per població, mentre que el líder d'ERC va defensar un model equiparable al del concert, en què Catalunya recapti tots els seus impostos i pagui a l'estat en concepte de serveis i solidaritat interterritorial, amb un concepte de solidaritat diferent a l'actual, que no sigui "una presa de pèl". Carod va advertir que "l'obstacle principal per complir plenament el pacte del Tinell és un mal finançament". Sobre el model territorial, ni Pasqual Maragall ni Carod hi van

El conseller de Relacions Institucionals i Participació, Joan Saura; el conseller en cap, Josep Bargalló; i el president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, en acabar aquest debat de política general.

entrar gaire, però sí sobre una qüestió que hi està directament relacionada, com és la llei electoral. Per al líder socialista, la nova llei ha de garantir la "igualtat", a partir del principi d'una persona un vot, principi que també va compartir Carod, però subratllant que la nova llei, a més de tenir en compte el vot de cada persona, ha de reflectir "el paper de cada zona del territori en el conjunt del país, si és que no volem desestructurar-lo definitivament". I encara va fer una advertència més clara: "Si no ho fem bé, comarques com el Pallars, la Terra Alta o el Priorat potser ja no caldrà ni que vagin a votar."

Després d'escoltar els dos discursos, és previsible que faran falta esforços ingents per arribar a trobar posicions comunes en el si del tripartit sobre aquestes qüestions. Hi ha una solució, que és anar-les allargant, buscant l'enemic exterior, acusant CiU de posar pals a les rodes, però serà poc creïble, sobretot si s'usa per tot i en tot moment. L'altra és que una banda i l'altra afluixin. És a dir, que el PSC apugi el llistó de la seva posició actual i ERC la rebaixi. Potser és la més positiva, des del punt de vista del país, perquè garanteix que les coses avancin, tot i que no a la velocitat que seria necessari. La tercera seria que el PSC acabés imposant les seves tesis, deixant de banda ERC. No seria la primera vegada que passa; en tenim exemples recents, com la designació dels alts càrrecs de la CCRTV o l'esmentat abans del túnel de Bracons. En aquest cas caldria veure què faria el partit de Josep-Lluís Carod-Rovira.

dos terços del Parlament. Però l'estratègia sembla clara: convertir en imprescindible el PP per justificar les rebaixes futures de l'Estatut en nom del consens i aprovar un text que sigui assumible pel PSOE, de manera que José Luis Rodríguez Zapatero pugui fer efectiu el seu compromís d'acceptar la proposta que aprovi el Parlament de Catalunya. D'aquesta manera no seria el PSC el que hauria rebaixat els continguts, sinó el PP.

És aviat per aventurar conclusions, però el que sí que és cert és que aquest debat va servir per donar llum verda a la nova legislatura, que es pot dir que comença ara, perquè el discurs de Maragall es va convertir en un discurs d'investidura, amb projecte no solament per a quatre anys, sinó amb ambició d'anar més enllà d'una legislatura. Tots aquells que consideraven que Maragall tindria un recorregut curt van pecar d'ingenuïtat o de ceguesa política. El president de la Generalitat va demostrar que té projecte i ambició de dur-lo a terme. Fins i tot aspira a capgirar qüestions de fons, com el concepte de patriotisme. En la seva intervenció va reclamar un nou patriotisme basat en els drets i els deures, al marge de la identitat o dels sentiments. Piqué va lloar aquesta intenció, assegurant que és un concepte de patriotisme que beu de les mateixes fonts que el patriotisme constitucional de José María Aznar. Curiosa coincidència.

De moment, Maragall es va voler cobrir les espatlles per evitar-se sorpreses futures, i així, durant el debat de política general, no només va evitar la confrontació oberta amb Artur Mas, sinó que a més li va regalar protagonisme reunint-se amb ell a soles durant el segon dia del debat en un despatx del Parlament. Aquesta trobada es produeix una setmana després que Mas també es reunís amb Montilla per descongelar les relacions. Paral·lelament, Maragall va regalar a Josep Piqué la tradicional bateria d'elogis durant les sessions del debat, a més de donar-li carta d'actor polític decisiu quan va apostar per aprovar per unanimitat l'Estatut. Aritmèticament el PP és prescindible, ja que per aprovar-lo només calen els